28.

Kongl. May:ts

STADGA
och Påbudh /

Öfwer åthskillige Ordningars affskaffande/ uthi Klädedrächter/ så hoos Adel/ som andre Ständz Personer här i Riket.

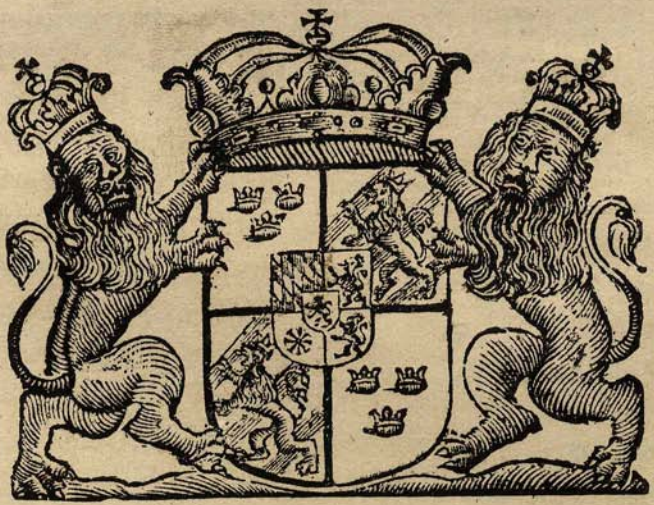

Tryckt i Stockholm/ aff Ignatio Meurer/
Kongl. Booktr. Åhr 1664.

Wij CARL/ medh Gudz Nådhe/ Sweriges/ Göthes och Wendes Konungh och Arffurſte/ Storfurſte til Finland/ Hertigh vthi Skåne/ Eſtland/ Lyfland/ Carelen/ Brehmen/ Vehrden/ Stettin-Pommern/ Caſſuben/ och Wenden/ Furſte til Rügen/ Herre öfwer Ingermanland och Wißmar; Så och Pfaltzgrefwe widh Rhein i Beyern/ til Gülich/ Clewe och Bergen Hertigh/ ꝛc. Göre witterligit/ dhet Wij faſt ogierna och medh ſynnerligit mißhagh förſpörie/ huruledes Höghferd/ i Pracht och Prål/ hoos åthſkillige Ståndz Perſoner/ Adel och Oadel/ ſå wäl ellieſt i dageligit Lefwerne/ ſom beſynnerligen vthi Klädedråchter/ ſigh mehr och mehr ſee låter/ oanſedt dheraff icke allena Gudz dhens högſtes ſtränge Wrede/ Hämbd och Straff/ öfwer Landet må befruchtas/ vthan och dheras egen ſkada och förderff/ ſom ſåledes dheras godha/ Ägendom och Förmögenheet/ vthi een hoop Fåfengheeter förſlöſe och vthödhe; Til förtijga dhen affſaknad och nådeel/ ſom Fäderneslandet i gemeen dherigenom tager/ i dhet at dheß koſteli-

ge och dyrbare Wahror / sändes til fremmande och uthländske Orter / och dherföre offta föga annat hämptas tilbakars / än een hoop Kramgodz / och allehanda dyrbart Arbete / som tienligit är til sådant öfwerflödz och såfenge Prähls underhållande / der Landzens goda lijkwäl borde annorledes anläggias / och til nyttigare säkers inlösande anwändas. Hwarföre äre Wij förorsakadhe / sådant Mißbruuk och olofligit Prähls föröfwande / ibland alle Ständ / så wäl uthi dageligit bruuk / som och widh alle tilfällen / allmennerligen affskaffa / hämma och förbiuda / som Wij dhet här medh / och i dhetta öpne Breffs Krafft göre / alfwarligen befallandes och biudandes / at ingen / hwarken Adel eller Oadel / Mann eller Qwinna / här effter / skal fördrista sigh / at bruka til eller på Klädher / Gylden- och Silfwerduuk / Gylden Tobijn eller Athlask / medh Guldh- och Silfwer Blommor / Guld- och Silfwer Knytning / Litzer / Pärlestickat Arbete / Glasbräm / så och allehanda Silkes Snören och Spitzer / Item Trådknyttning / sampt medh alle slagz sydt / lagt / knyplat / dyrt borderat / eller på hwariehanda Maner aff Tråd och Knytning arbetat Tyg / sampt medh Excesser uthi Linnetyg / så hoos Mann- som Qwinfolck. Doch skal här medh ey wara förbudit / Ridderskapet och Adelen / at bruka ett strek Snören aff Silke eller Regarn / ett Finger bredt / men icke aff Silfwer eller Guld / eller hwariehanda slagz Litzer / på Tienarnes

Libe-

Liberier. Knappar måge brukas aff massiv Guldh och Silfwer / til wisse Dußin-tahl proportioneradhe / vthan öfwerflödigheet / så at faconen icke må öfwergå Materien, antingen hon då wore aff Klädhe / Styhen eller Yllentygh / Sielfwe Klädningen må och medh slätte Band aff Tafft eller Athlask besättias / doch så / at ingen drages / på hwilken mehre Band åhre / än til ett Stycke eller 120. swenske Alnar: Och wele Wij at dhetta Förbudh / på dhet som här ofwanföre är opräknadt / skal förstås och sigh sträckia til hwars och ens / så Mans- som Quinnos egne Kläder och pryd-nadt / så wäl i Bröllopen / som vthom / men icke tydas på något Huusgerädh eller Sadlar och Hästetyg / besynnerligen ibland Ridderskapet och Adelen; Der hoos såsom Experiencen hafwer vthwijst / huruledes många / i dhet alt dhette ofwantalde / hafwer warit dem förmeent / i stellet lijkwäl hafwe vptänckt åthskillige vthwägar / så wäl i sättet och Klädedrächterne / som och i dyrt och konstigt Arbete / bådhe på andre Kläder / som och på Kragar / Mössor och allehanda slags Hufwuddrächter / sampt och til Hand och Foot; Altså wele Wij här medh hafwa stadgat och påbudit / at hwar och een skal wara förplichtat / icke klädha sigh och dhe sine öfwer sitt Ständh / och at alt dhet / som til stort Präkl och omkostnad giordt är / jämwäl skäligen kan pröfwas wara opfunnit in fraudem Legis, och til kränckia dhenne Förordning / hwaribland och

dhet släp / som nu på Qwinfolckz Kiortlar brukas / sampt Glasknappar / och Örehängen medh Glashalßband och annat Glasetyg / räknas / dhet skal här medh wara förbudit / och dhen som fördriftar sigh sådant bruka / dhet wari sigh Mann eller Qwinna / Ung eller Gammal / och dher medh beträdhes eller öfwertygas / han eller hon / skole böta / äfwen som brukade dhe annat öfwerflödh / som här är specificerat, och dhet således / at förste gången gifwes 70. Dahler SölfwerMynt til Ridderhuset / om dhen Brotzlige är aff Adel; Men är dhen Qadel / då böte til näste Hospital dhenne summa, Doch så / at Anklagaren aff begge dhesse / een Treding bekommer / jämwäl skal sedhan berörde Brotzlige / hwar gång dubbelt Straff uthgifwa / så offta han eller hon dher medh beslagen warder / och ändå wara obligerat afläggia Klädherne / som här emoot finnas dragas / widh dubbelt Straff emoot dhetta förrige / Doch skal dhenne Artikel icke ställas i Execution / förr än effter näsifölliande 24. Iunij Anno 1665. så at hwar och een dheßförinnan / saklöst må / dhet han eller hon beställt hafwer / eller göra låtit / på Högtijdher och dageligen bruka och nyttia / men ey längre. Wij biude och befalle fördenskul alle dhem som wedherböre / och för wår skuld wele och skole göra och låta / at dhe rätte sigh här effter / icke brytandes här emoot i någon måtto / så kärt dhem är / der på följiande Straff at undwijka. Til

ytter-

ytternehre wisso / hafwe Wij dhetta / medh Wårt Kongl. Secret, så och Wår Högtährade Elskelige kåre FruModers / sampt dhe andre Wåre och Wårt Rijkes respective Förmyndares och Regerings Underskrifft / bekräfftat låtit. Datum Stockholm den 30. Augusti, Anno 1664.

Hedewig Eleonora.

L. S.

Per Brahe / Greffwe til Wisingsborg / S. R. Drotzet.

C. G. Wrangel / S. R. Marsch.

Gustaff Otto Steenbock / S. R. *Ammiral.*

Magnus Gabriel Delagardie, S. R. Cantzler.

Gustavus Bonde / S. R. Skattmästare.

JAHNSSONS
SAMLING